

ΜΗΠΩΣ ΕΜΠΛΕΞΕ ΜΕ ΚΑΚΕΣ ΠΑΡΕΕΣ ;

Συντάχθηκε απο τον/την administrator
Τρίτη, 22 Νοέμβριος 2011 16:49 -

Μαρία Κοκκίνου

Ποιες είναι οι κακές παρέες;

Η κόρη μου στα έξι της ήταν σχεδόν τέλεια – όπως όλα τα παιδιά όλων των μαμάδων άλλωστε. Έξυπνη, όμορφη, με καλές επιδόσεις στο σχολείο, ανεπτυγμένο λεξιλόγιο και ότι άλλο θα μπορούσε να επιθυμήσει ένας γονέας για να νιώσει υπερήφανος.

Οπότε σίγουρα οι φίλες της θα ήταν το ίδιο ευγενικές και υπάκουες, θα χρησιμοποιούσαν το ίδιο λεξιλόγιο, θα έπαιζαν μαζί της όμορφα και δημιουργικά παιχνίδια και θα παρακολουθούσαν στην τηλεόραση τα ίδια, επιλεγμένα από τους γονείς τους προγράμματα. Πολύ νωρίς όμως κατάλαβα ότι οι προτιμήσεις της κόρης μου δεν συνέπιπταν με τις δικές μου, τουλάχιστον στον κοινωνικό τομέα. Άρχισα να υποπτεύομαι ότι κάτι δεν πήγαινε καλά από τις ενθουσιώδεις περιγραφές της παρέας της και των κατορθωμάτων τους στο σχολείο. Βεβαιώθηκα όταν γνώρισα τις φίλες της ένα απόγευμα που επέμενε να τις προσκαλέσει νομίζοντας ότι θα τις έβρισκα και εγώ διασκεδαστικές. Χρησιμοποιούσαν απαράδεκτο, κατά την γνώμη μου, λεξιλόγιο και έριχναν πατατάκια η μια στην άλλη αδιαφορώντας για το χαλί και τον καναπέ. Το τραγικό ήταν ότι σε όλα αυτά συμμετείχε με πολύ χαρά και το τέλειο παιδί μου. Όταν έφυγαν φυσικά όχι μόνο δεν ζήτησαν συγνώμη αλλά δεν είπαν ούτε ένα ευχαριστώ.

Μήπως τελικά το παιδί μου άρχισε να κάνει κακές παρέες. Και αν τώρα συμπεριφερόταν με τέτοιο τρόπο τι θα έκανε στην εφηβεία. Η φαντασία μου δεν άργησε να εκτραπεί. Με την παρέα τους δεν καπνίζουν τα παιδιά το πρώτο τους τσιγάρο; Με την παρέα δεν τα πιάνουν να κλέβουν σοκολάτες από το σούπερ μάρκετ; Με την παρέα δεν πίνουν την πρώτη μπίρα ; Για να μην αναφερθώ και στα ναρκωτικά.

Τώρα πια που όλα έχουν περάσει και η κόρη μου δεν έγινε ούτε αλκοολική , ούτε πανκ, ούτε ναρκομανής μπορώ να καταλάβω ότι οι φόβοι μου ήταν υπερβολικοί αλλά όχι αδικαιολόγητοι. Όλοι οι γονείς έχουμε αντιληφθεί αρκετές φορές την επιρροή που ασκούν

πάνω τους οι φίλοι και έχουμε αναρωτηθεί γιατί δεν ακολουθούν τις σοφές μας συμβουλές αλλά κυριολεκτικά υπακούουν στους κανόνες της παρέας.

Είναι φυσικό κάποια στιγμή τα παιδιά να απομακρυνθούν από τους γονείς και να αρχίσουν να ψάχνουν τον εαυτό τους μέσα από την σύγκριση με τους συνομήλικες. Αν θέλουν να δουν πόσο δυνατοί είναι δεν θα συγκριθούν με τον Μάικ Τάισον αλλά με ένα συνομήλικο και αν θέλουν να δουν πόσο γρήγορα διαβάζουν δεν θα συγκριθούν με την μαμά αλλά με τον συμμαθητή. Τι γίνεται όμως αν μπλέξουν με κακές παρέες;

Οι ειδικοί λένε ότι το ποιες θεωρούμε κακές παρέες εξαρτάται από τις αξίες μας και το αναπτυξιακό επίπεδο του παιδιού μας.

Φυσικά δεν είναι απαραίτητο να μας αρέσουν πάντα οι παρέες του. Το παιδί μας έχει τα δικά του γούστα και μπορεί να κάνει τις δικές του επιλογές. Δεν γίνεται να το κάνουμε δικό μας φωτοαντίγραφο. Εξάλλου στην εφηβεία ίσως οι παρέες του παιδιού μας ανησυχήσουν περισσότερο αφού οι έφηβοι είναι φυσικό να συμπεριφέρονται με λιγότερο κοινωνικά αποδεκτό τρόπο.

Θα σκέφτεστε βέβαια ότι δεν μπορεί να μην υπάρχουν κακές επιρροές. Κάποιο όριο θα υπάρχει πέρα από ο οποίο θα πρέπει να ανησυχήσουμε.

Αν το παιδί γίνει επιθετικό, αν υπάρχουν παράπονα από το σχολείο για ανάρμοστη συμπεριφορά, αν δέχεται επιθέσεις από την παρέα του, αν αποσυρθεί από πράγματα που μέχρι τότε του άρεσαν τότε ίσως θα πρέπει να ανησυχήσουμε.

Και τώρα τι κάνουμε;

«Όταν ήρθε μια μέρα ο γιος μου με χτυπημένο πρόσωπο και έμαθα ότι αυτός και η παρέα του είχαν τσακωθεί με τα παιδιά του άλλου τμήματος ανησύχησα» μου λέει η Μαρία που ο γιος της πηγαίνει στην τρίτη δημοτικού. «Θεώρησα καλό να πάω στην δασκάλα και να μάθω τι συμβαίνει. Ησύχασα όταν κατάλαβα ότι αυτό ήταν ένα μεμονωμένο περιστατικό και ότι ο γιος μου δεν ήταν μέλος κάποιας συμμορίας».

Αυτό που έκανε η Μαρία ήταν πολύ σωστό. Πριν βγάλουμε το συμπέρασμα ότι το παιδί έχει μπλέξει με επικίνδυνες παρέες θα πρέπει να κάνουμε μια μικρή έρευνα ρωτώντας τους δασκάλους του που έχουν μια πιο σαφή εικόνα για το τι συμβαίνει στο σχολείο.

Αν όμως δεν είμαστε τόσο τυχεροί όσο η Μαρία και τελικά βεβαιωθούμε ότι πράγματι το παιδί μας κάνει παρέα με παιδιά που το παρασύρουν μόνιμα σε αντικοινωνική συμπεριφορά τι θα πρέπει να κάνουμε;

Δεν χρειάζεται να είναι κανείς ειδικός για να καταλάβει ότι το να απαγορεύσουμε ευθέως στο παιδί μας να κάνει παρέα με τους φίλους του μπορεί και να φέρει τα αντίθετα αποτελέσματα. Όλοι οι γονείς ξέρουμε ότι όταν απαγορεύουμε κάτι τα παιδιά μας αντιδρούν και επιμένουν να κάνουν αυτό που εκείνα έχουν επιλέξει

Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι δεν πρέπει να συζητήσουμε μαζί του. Πριν όμως αρχίσουμε μια τέτοια συζήτηση πρέπει να ανακτήσουμε την ψυχραιμία μας. Στο να παραμείνουμε ήρεμοι ίσως μας βοηθήσει η σκέψη ότι οι παιδικές φιλίες έρχονται και παρέρχονται. Ας θυμηθούμε όλους τους φίλους που εμείς έχουμε κάνει όταν ήμασταν παιδιά και τώρα τους έχουμε ξεχάσει. Άρα αυτό που μας συμβαίνει δεν είναι η πιθανή συντέλεια του κόσμου αλλά ένα παροδικό περιστατικό που στο χέρι μας είναι να παραμείνει τέτοιο.

Ας δούμε λοιπόν μέσα από την συζήτηση τους λόγους που έχει επιλέξει τις συγκεκριμένες παρέες. Αν ανέχεται επιθετική συμπεριφορά αδιαμαρτύρητα από τους φίλους του ή αν γίνεται το ίδιο επιθετικό επειδή έτσι κάνει η παρέα του και δεν μπορεί να αντισταθεί, παρόλο που δεν του αρέσει, τότε ίσως χρειάζεται λίγο περισσότερη αυτοπεποίθηση. Με την δική μας καθοδήγηση θα μπορέσει να καταλάβει ότι δεν γίνεται αρεστό όταν κάνει ότι

κάνουν και οι άλλοι και ότι ίσως θα έπρεπε να κάνει αυτό που νομίζει το ίδιο σωστό. Αν πιστεύει ότι δεν έχει άλλη επιλογή και ότι θα απομονωθεί αν δεν ακολουθήσει τους άλλους τότε μπορούμε να το βοηθήσουμε να κάνει άλλες παρέες.

Μπορούμε να επιλέξουμε μαζί με το παιδί δραστηριότητες που θα γεμίζουν δημιουργικά το χρόνο του και θα του δώσουν την ευκαιρία να συναναστραφεί άτομα που έχουν τα ίδια ενδιαφέροντα με αυτό.

Το μπάσκετ, το ποδόσφαιρο, η ζωγραφική και όλες οι εξωσχολικές δραστηριότητες μπορεί να δώσουν στο παιδί μας την ευκαιρία να κάνει νέους φίλους.

Ίσως όμως μέσα από την συζήτηση ανακαλύψουμε ότι το παιδί απλά πειραματίζεται κάνοντας διάφορες παρέες πράγμα το οποίο είναι απόλυτα φυσιολογικό. Δεν είναι κακό να κάνει παρέα με διαφορετικά παιδιά. Εκείνο που θα ήταν ανησυχητικό είναι το να είναι μόνιμα προσκολλημένο σε μια συγκεκριμένη παρέα η οποία φέρεται αντικοινωνικά. Τα αποτελέσματα από διάφορες έρευνες που έχουν γίνει σε σχέση με το συγκεκριμένο θέμα είναι καθησυχαστικά. Σύμφωνα λοιπόν με τους επιστήμονες τα παιδιά που έρχονται σε επαφή με διαφορετικές προσωπικότητες γίνονται αργότερα πολύ κοινωνικά αφού έχουν αποκτήσει την ικανότητα να συναναστρέφονται ανθρώπους κάθε χαρακτήρα. Ακόμη και η αντικοινωνική συμπεριφορά μπορεί να δικαιολογηθεί πολλές φορές, αν δεν είναι μόνιμη, στα πλαίσια του παιδικού πειράματος αφού και πάλι τα αποτελέσματα των ερευνών είναι καθησυχαστικά. Τα πιο επιθετικά παιδιά είναι εκείνα που γίνονται και πιο κοινωνικά σαν ενήλικες.

Όταν είχα συζητήσει με την κόρη μου για τις φίλες της και της είχα πει ότι δεν μου αρέσει η συμπεριφορά τους συμφώνησε μαζί μου αλλά αρνήθηκε να σταματήσει να τις κάνει παρέα επειδή όπως μου είπε διασκεδάζε μαζί τους ούτως ή άλλως. Αυτή δεν ανησυχούσε για το μέλλον της και δεν μπορούσε να καταλάβει γιατί θα έπρεπε να σταματήσει να κάνει παρέα με κάποια παιδιά που τα έβρισκε διασκεδαστικά. Τελικά είχε δίκιο. Το να γελάει με την συμμαθήτριά που πετούσε πατατάκια στα μαλλιά της άλλης δεν κατέστρεψε την ζωή της. Μάλλον την έκανε πιο διασκεδαστική.

Ας πάρουμε λοιπόν μια βαθιά ανάσα και ας αφήσουμε τα παιδιά μας να πειραματιστούν, να γνωρίσουν διαφορετικούς χαρακτήρες και να κάνουν τις επιλογές τους ελπίζοντας ότι στο κάτω κάτω όλα αυτά που τους μάθαμε δεν θα πάνε χαμένα και θα τα βοηθήσουν να πάρουν τις σωστές αποφάσεις.

Εξάλλου σκεφτείτε ψύχραιμα για το τι είναι προτιμότερο. Ένα παιδί που μπορεί να κάνει παρέα με όλους τους χαρακτήρες ή ένα παιδί που δεν του αρέσει κανένας και τίποτα. Στο κάτω κάτω έστω και αν του απαγορεύατε να κάνει παρέα με ορισμένα άτομα που δεν εγκρίνετε όταν μεγαλώσει θα τα βρει μπροστά του. Καλύτερα να τα ξέρει από τώρα.

Υπάρχουν όμως και τα παιδιά που ενώ οι γονείς τους πιστεύουν ότι κάνουν παρέα με τα ακατάλληλα άτομα αυτά υπερασπίζονται τους φίλους τους.

Σε αυτές τις περιπτώσεις αντί να επιμένουμε θα ήταν προτιμότερο να γνωρίσουμε καλύτερα αυτούς τους φίλους που υπερασπίζονται τα παιδιά μας. Ίσως ανακαλύψουμε ότι δεν είναι τα πράγματα τόσο άσκημα όσο τα φανταζόμαστε.

Είναι γεγονός ότι αρκετές φορές τα παιδιά έχουν δίκιο και εμείς άδικο. Αν λοιπόν το μικρό μας επιμένει ότι ο Γιώργος που έβαλε την τσίχλα στην καρέκλα της κυρίας είναι το καλύτερο παιδί μπορούμε να καλέσουμε το Γιώργο στο σπίτι ένα απόγευμα για να τον γνωρίσουμε. Στη χειρότερη περίπτωση αν είναι να αντιμετωπίσεις ένα δαίμονα καλύτερα αυτόν που γνωρίζεις. Στην καλύτερη περίπτωση πάντως μπορεί να ανακαλύψουμε ότι ο Γιώργος είναι ένα παιδί με πολύ χιούμορ που δεν το έχει αξιοποιήσει ακόμη δημιουργικά.

Μπορεί να τον συμπαθήσουμε κιόλας αν δεν βάλει τσίχλα και στην δική μας την καρέκλα. Και αν το δικό μας παιδί είναι η κακή παρέα;

Δεν είναι όμως πάντα το δικό μας το παιδί τέλειο και τα άλλα πιθανή απειλή για τον υπό εξέλιξη τέλειο χαρακτήρα του. Τι γίνεται αν το δικό μας το παιδί είναι η κακή παρέα.

Η φίλη μου η Μάγδα, καλλιεργημένη και αξιοσέβαστη, δεν απέφυγε την ψυχική οδύνη που συνεπάγεται η αποκάλυψη ότι το παιδί της δεν ήταν υπόδειγμα συμπεριφοράς. «Την πρώτη φορά που με κάλεσε η δασκάλα για να μου πει ότι ο Παναγιώτης χτυπάει τα άλλα παιδιά δεν το θεώρησα τόσο σοβαρό. Μάλλον δεν ήθελα να το πιστέψω» μου λέει για τριακοστή φορά αφού της έχει γίνει εμμονή.

« Όμως τα παράπονα συνεχίστηκαν όχι μόνο για την επιθετικότητα του αλλά και για το ακατάλληλο λεξιλόγιο που χρησιμοποιούσε. Όταν με πήρε τηλέφωνο η μητέρα ενός συμμαθητή του που ο γιος μου είχε χτυπήσει για να μου κάνει παράπονα κατάλαβα ότι τα πράγματα μάλλον ήταν σοβαρά. Και άρχισα να κατηγορώ τον εαυτό μου και να ψάχνω να δω που εγώ είχα φταιξει» συνεχίζει η Μάγδα.

Στην περίπτωση που το δικό σας παιδί εκδηλώνει αντικοινωνική συμπεριφορά καλό είναι να μην νιώθετε ένοχοι επειδή αυτό δεν θα βοηθήσει κανένα.. Εξάλλου δεν έχουμε τον απόλυτο έλεγχο των παιδιών μας επειδή τα γεννήσαμε. Έχουν το δικό τους χαρακτήρα και αυτό που εμείς μπορούμε να κάνουμε είναι το να τους προτείνουμε αλλά όχι να τους υπαγορεύσουμε την σωστή συμπεριφορά.

Αρχικά με την συνεργασία του σχολείου ίσως μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα.

Η συνεργασία της δασκάλας είναι πάντα απαραίτητη για να σχηματίσουμε μια άποψη ή να καταστρώσουμε ένα σχέδιο δράσης αφού εμείς δεν είναι δυνατόν να έχουμε μια πλήρη εικόνα της κατάστασης. Ίσως η επιθετική συμπεριφορά του παιδιού να προκαλείται από την συμπεριφορά των συμμαθητών του ή ίσως γίνεται στόχος πειραγμάτων. Όλα αυτά θα τα συζητήσουμε με την δασκάλα. Επίσης η συνεργασία με την δασκάλα είναι απαραίτητη αφού το σχέδιο δράσης θα πρέπει να είναι το ίδιο στο σπίτι και στο σχολείο.

Εκείνο πάντως που θα πρέπει να θυμόμαστε είναι το να μην είμαστε ποτέ απόλυτοι. Τα παιδιά όπως και όλοι οι άνθρωποι δεν χωρίζονται σε καλά και κακά. Όλοι έχουμε θετικά και αρνητικά στοιχεία. Το παιδί μπορεί να ωφεληθεί από την συναναστροφή του με όλα τα άλλα παιδιά αρκεί να του έχουμε δώσει εμείς τις βάσεις για να κρίνει και να διακρίνει.

Εξάλλου όπως έλεγε και η γιαγιά μου κανείς δεν θέλει να πετάξει ένα πρόβατο στην ζούγκλα της κοινωνίας. Οι παιδικές παρέες καλές ή κακές μπορούν να προετοιμάσουν τα μικρά μας για την συναναστροφή τους αργότερα με ενήλικους που εξυπακούεται ότι δεν είναι όλοι καλοί.

Κακές παρέες; Δέκα κανόνες.

1) Προσδιορίστε πρώτα απ' όλα το τι είναι κακή παρέα. Το να μην είναι άριστος μαθητής ο φίλος του γιου σας, για παράδειγμα, δεν τον κάνει απαραίτητα και ακατάλληλο φίλο.

2) Συζητάτε συχνά με το παιδί σας αλλά μην κάνετε διάλεξη. Ακούστε προσεκτικά και βοηθήστε το να ξεκαθαρίσει τις σκέψεις του, να διακρίνει τους χαρακτήρες των άλλων παιδιών και να τους αξιολογεί.

3) Γνωρίστε τους γονείς των φίλων του παιδιού σας. Αν δεν μπορείτε να τους συναντήσετε προσωπικά μπορείτε να πάρετε πληροφορίες για αυτούς από το παιδί σας σχετικά με τις απόψεις τους για την διαπαιδαγώγηση των παιδιών.

4) Μείνετε ψύχραιμοι. Οι παιδικές παρέες συνήθως δεν κρατούν για πάντα.

5) Βοηθήστε το παιδί να βρει και άλλους φίλους μέσα από την ενασχόλησή του με

ΜΗΠΩΣ ΕΜΠΛΕΞΕ ΜΕ ΚΑΚΕΣ ΠΑΡΕΕΣ ;

Συντάχθηκε απο τον/την administrator
Τρίτη, 22 Νοέμβριος 2011 16:49 -

εξωσχολικές δραστηριότητες που το ενδιαφέρουν.

6)Καλέστε τους φίλους του που δεν σας αρέσουν στο σπίτι. Ίσως ανακαλύψετε ότι δεν είναι και τόσο κακοί. Γενικά κάντε το σπίτι σας φιλόξενο για τις για τις παρέες του παιδιού σας.

7)Μιλήστε με την δασκάλα του για να σχηματίσετε μια σφαιρική εικόνα της κατάστασης.

8)Μην απαγορεύσετε στο παιδί να κάνει παρέα με ορισμένα παιδιά που δεν σας αρέσουν. Ίσως φέρετε τα αντίθετα αποτελέσματα.

9)Να θυμάστε ότι πολλές φορές τα παιδιά έλκονται από διαφορετικούς χαρακτήρες από την περιέργεια τους να γνωρίσουν τον κόσμο. Μιλήστε με το παιδί σας γι αυτό τον διαφορετικό κόσμο και αξιολογήστε τον.

10)Κυρίως όμως μην νιώθετε ενοχές και μην κάνετε το παιδί σας να νιώσει ενοχή επειδή έχει προδώσει την εμπιστοσύνη σας ή σας έχει απογοητεύσει. Εξηγήστε του με συγκεκριμένα παραδείγματα για ποια πράγματα ανησυχείτε και δείξτε εμπιστοσύνη στην κρίση του.

Πηγές

Νίκη Βασιλείου. Ψυχολόγος, ψυχοπαιδαγωγός.

Child Psychology. A Contemporary View, Hetherington Parke, McGraw-Hill College.

www.kxghellas.gr